

**ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2019-2020**

Μάθημα: Τουρκικά **Επίπεδο:** 4 **Διάρκεια:** 2.30' **Ημερομηνία:** 30 Σεπτεμβρίου 2020

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ**

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

30 Puan

- 1. Lütfen aşağıdaki konuyu anlatarak aşağı yukarı 100-120 kelimelik bir kompozisyon yazınız.** **15 Puan**
Şehirler arası veya ülkeler arası yaptığınız bir geziyi anlatınız.
 - Nereden-Nereye?
 - Ne zaman?
 - Ne ile?
 - Kiminle?
 - Niçin?
 - Yaşadığınız ilginç bir anınız
- 2. Lütfen bu soruya cevap vererek aşağı yukarı 100-120 kelimelik bir kompozisyon yazınız.** **15 Puan**
Ülkenizde hangi bayramlar kutlanmaktadır? Anlatınız.

İKİNCİ BÖLÜM: OKUMA ANLAMA

30 Puan

BİRİNCİ METİN

10 Puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

A. Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemli bir

olaydır. Meslek seçerken bir birey kendine belli bir çalışma ortamı, belli bir yaşam biçimi seçer. Bu yolda da başarısıyla kendini kanıtlamaya çalışır. Bireyin yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda bir meslek seçmesi onu başarılı, verimli ve mutlu yapar. Kendi özelliklerini düşünmeden rastgele seçim yaptığı zaman başarısız, verimsiz ve mutsuz olur. Bu nedenle

uzmanlar insanların, meslek seçerken, kendi özellikleri ve mesleğin nitelikleri arasındaki uygunluğa dikkat etmesini söylüyor.

B. Araştırmalara göre, birçok insan mesleğinden şikayet ederken, pek az insan beceri, ilgi ve ideallerine uygun meslek seçmektedir. İnsanların her işte en yetenekli elemanları tercih etmesi, bazı alanlarda meslek eğitiminin zorunlu olması, çoğunlukla meslek eğitiminin uzun, zahmetli ve masraflı olması, gençlerin meslek seçimini engellemektedir. Buna karşılık rastlantılar, aile yapısı, ekonomik olaylar, çevre koşulları, bireysel özellikler, puan durumu vb. gencin meslek seçimini belirlemektedir.

C. Gencin meslek seçiminde ailenin çok büyük etkisi vardır. Aileler her zaman çocuklarına dolgun maaşlı, doktorluk, avukatlık gibi saygın bir meslek sahibi olmasını söyler. Ailenin ekonomik düzeyi ile kültür düzeyi, gencin meslek seçimini olumlu veya olumsuz yönde etkiler. Araştırmalar göstermiştir ki ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek ailelerde gençler, yetenek ve ilgileri doğrultusunda destek görmektedirler. Ekonomik ve kültürel olanakları elverişsiz aileler gençleri, kısa zamanda büyük kazanç getirecek veya itibar sağlayacak, moda mesleklere yönlendirmektedir. Bazı ailelerde ise aile baskısı etkindir. Bu tip aileler babanın mesleğinin çocuğuna geçmesini ister.

Ç. Çevrede anne - babanın dışında, genç için önemli bir yetişkinin, belli bir alanda çalışması, bu yetişkinin model olarak alınması, gencin o yetişkinin mesleğine yönelmesine yol açabilir veya tersine, bir büyüğün bir alanda başarısız olması, bir işten nefretle söz etmesi, gencin o iş alanından uzaklaşmasına neden olabilir.

D. Özellikle ergenlik dönemi, meslek seçimini özel bir şekilde etkiler. Ergenlik döneminde özgüven eksikliği ve kararsızlık, büyüme ve gelişme krizleri, fizyolojik değişiklikler vb., dünyayı değiştirme ümidi, kendi ortamından uzaklaşma arzusu, macera yaşama isteği vb. özellikler, gençlerin meslek tercihlerini etkiler. Bu dönemde bilim adamı, astronot, pilot, hostes, artist, televizyoncu olma gibi istekler çok yaygındır. Bu meslekler onlara göre onları yüceltir, sıradan bir hayattan kurtarır, yeni bir ortama girmesini sağlar. Bu nedenle uzmanlar, bu mesleklere "ergenlik meslekleri" veya "kaçış meslekleri" adını vermektedirler. Uzmanlara göre, insanların büyük çoğunluğu için meslek seçimi, çözümü güç bir sorundur. Çoğu zaman rastlantılar, aile ve çevre koşulları, bu soruna çözüm getirir. Ama uzmanlar meslek seçiminde insanların karakter ve meslek uygunluğunu unutmamasını söylemektedir.

3. Metindeki paragrafların başlığı ne olabilir? Başlıkların yanına paragraf numarasını yazınız. 5 puan

1. Meslek seçiminde bireysel etkenler	
2. Meslek seçiminin önemi	
3. Meslek seçimindeki çeşitli etkenler	
4. Meslek seçiminde çevrenin etkisi	
5. Meslek seçiminde ailenin etkisi	

4. Aşağıdaki kelimeleri eş anlamlıları ile eşleştiriniz.

5 puan

1.	düzeyi	a. imkân
2.	olanak	b. insan
3.	yaşam	c. tercih
4.	seçim	d. hayat
5.	birey	e. seviye

İKİNCİ METİN

20 Puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

KELOĞLAN

a

Tası su ile doldurup balığı yıkamak istemiş. Birden inanılmayacak bir şey olmuş. Tastan boşalan sular yere altın olarak akmış. Keloğlan çok şaşırılmış. Bir kaç kere denemiş, tastan hep altın akmış. “Bu, sihirli bir tas galiba. Hemen anama haber vereyim” demiş. Evlerine koşmuş. Sihirli tase küpler dolusu suyu doldurup doldurup boşaltmış. Suyu boşalan küplere de altınları biriktirmiş. Artık ülkenin hükümdarından bile daha zenginmiş... Keloğlan, büyük bir saray yaptırıp oraya taşınmış. Kendisine hizmetçiler tutmuş. “Sihirli tas elimde, ne istersem yaparım ...” demiş. Keloğlan çok şımarmış ve insanlara kötü davranmaya başlamış. Böylece insanların ona olan sevgisi azalmış. Herkes, “Eski hali bunda daha iyiydi. Keloğlan’ın gözünü hırs bürüdü.” demeye başlamış.

b

Artık taşı bulmanın da imkanı yokmuş. Keloğlan ağlaya ağlaya annesinin yanına dönmüş. Her şeyi anlatmış. Yaşlı kadın “Üzülme yavrum! Haydan gelen Hüya gider. Zaten sen o taşı alnın teriyle yani çalışarak kazanmadın. Üstelik zenginlik seni iyice şımarttı. Böylesi daha iyi oldu.” demiş. Keloğlan bu sözlerle teselli bulmuş anasına hak vermiş.

C

Keloğlan bir gün daha çok altın elde etmek için, sihirli tasını eline alıp ırmağın kenarına gelmiş. “Suyu tükenecek değil ya, bir saray da buraya yaptırayım” demiş. Gurur ve kibirle tasını suya daldırmış. Kıyıda altınlar birikmiş. Daha çok, daha çok altın yapmış. Her taraf altın dolmuş ama Keloğlan durmamış. Birden, tas elinden kayıp suya düşmüş. Keloğlan onu yakalamak için eğilmiş ve kendisi de ırmağa yuvarlanmış. Yüzme bilmeyen Keloğlan, bin bir güçlkle kenara çıkmış. Kendisi sudayken kenardaki altınları da hırsızlar çalıp götürmüşler.

Ç

Bir varmış, bir yokmuş. Allah’ın kulu çokmuş. Evvel zaman içinde bir Keloğlan varmış. Günlerden bir gün Keloğlan balık tutmaya gitmiş. İrmağın kenarına gelip oltasını suya atmış. Öğleye doğru kocaman bir balık tutmuş. Pulları gümüş gibi parlak, gözleri cam gibi aydınlık, güzel mi güzel bir balıkmış bu. Keloğlan balığın pullarını kazımış, karnını yarıp temizlemek istemiş. Bir de ne görsün! Balığın karnında kocaman bir tas varmış. Keloğlan çok sevinmiş, “Hem balığı götürürüm anama hem de tası” demiş.

5. Paragrafları, anlamlı bir metin olacak şekilde sıralayınız.

8 puan

1. Paragraf	
2. Paragraf	
3. Paragraf	
4. Paragraf	

6. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazınız.

12 puan

		Doğru	Yanlış
1.	Keloğlan annesiyle yaşıyor.		
2.	Parlak pulları olan kocaman bir balık yakalamış.		
3.	Zengin olduktan sonra herkes Keloğlan’ı çok sevmiş.		
4.	Altınları fakirlere dağıtmış.		

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANILIMI

40 Puan

7. Aşağıdaki boşluklar için uygun seçeneği işaretleyiniz.

5 puan

- Yumurtalar _____ domateslerin üzerine _____ .
a. kesilip/haşlanır b. kırılıp/eklenir c. dilimlenir/eklenir
- Toplum içinde yaşadığımız için toplum _____ uymalıyız.
a. özelliklerine b. tavsiyelerine c. kurallarına

3. Hobiler günlük hayatta yaşanan sıkıntılardan _____ sağlar.
- a. uzaklaşmayı b. yaklaşmayı c. alçalmayı
4. Kurs kaydı için kimlik fotokopisi ve dört adet _____ fotoğraf gerekiyor.
- a. güzel b. vesikalık c. yazlık
5. Sağlıklı bir hayata geçiş yapmak istiyorsanız ilk önce _____ ve düzenli beslenme alışkanlığı elde etmelisiniz.
- a. dengeli b. gerekli c. kaliteli

8. Boşlukları doğru seçenle tamamlayınız.

5 puan

bölüşdürüver / bakakaldı / soruverince / çıkıverirse/ neredeyse

ASALET HANIM

O gün, kızının evine giderken rahmetli kocasının öleli (1) _____ on yıl olduğunu düşünüyordu. O sağ olsaydı, bankaya kasa kiralamaya birlikte giderlerdi. Kızından yardım istemesine gerek kalmazdı. Mücevherlerini artık eskisi gibi koruyamamaktan korkuyordu. Ya bankaya giderken önüne bir hırsız (2) _____ ne yapardı Asalet Hanım? Geçenlerde bir tanıdığı, onun yalnızlığını görüp "Takılarını niçin çocukların arasında paylaştırmıyorsun?" diye (3) _____ öylece (4) _____, cevap veremedi. "Bir arkadaşı da hepsini çocukların arasında (5) _____ böylece onlardan kurtulursun?" demişti. Bunu yapabilmek elinden gelse! Ne iyi olurdu. O da rahatlayıp geniş bir nefes alacaktı. Ne yazık ki yaşamının birer parçası olmuştu onlar.

9. Metindeki boşluklara uyan doğru seçeneği işaretleyiniz.

10 puan

LÂLE ANNE

İlkbaharda kırları renk renk çiçekler süsler. Papatya, gelincik, zambak... Çeşit çeşit çiçekler. Birçoğunun da adını bilmeyiz. Evlerin bahçeleri, parklar da çiçeklerle (1) _____. Bizim mahalledeki evlerin balkonları, bahçeleri çiçek dolu. Herkes çiçek seviyor, çiçek yetiştiriyor. Annem, "Bu yıl "Güzel Balkon Yarışmasına katılacağım." diyor. Balkonda çok güzel çiçeklerimiz var. Annem kışın çiçekleri pencerelerin önündeki saksılarda (2) _____. Bu çiçekler bütün güzellikleriyle evimizi renklendiriyor. Annem onlarla (3) _____ bile. Annem, "İş dönüşü çiçeklerle uğraşmak beni dinlendiriyor." diyor. Çiçekleri ben de çok seviyorum. Kırlardan çiçek

topluyorum ve onları kitaplarımın arasında (4)_____. Sonra onları renkli kartonlara güzelce yapıştırıyorum. Bir resim çerçevesine yerleştiriyorum. Bu çiçek sevgisi bana annemden geçti. Anneme de büyük annemden (5)_____. Büyük annem bahçeli bir evde oturuyor ve bahçenin her tarafı lâlelerle dolu. Bu yüzden herkes büyük anneme "Lâle Anne" diyor. Büyük annem bana, " Bak Deniz! Çiçekleri seveceksin. Çiçekleri seven insanlar, başkalarına kötülük yapmazlar. Bunu unutma!... dedi. Ben de "Unutmayacağım büyük anne. Ben senin torunum. Ben de senin gibi çiçekleri, en çok da lâleleri seviyorum." dedim.

1. a. süsletir	b. süslendirir	c. süslenir
2. a. yetiştiriyor	b. yetiştiriyor	c. yetiştiriliyor
3. a. konuşturuyor	b. konuşuyor	c. konuşuluyor
4. a. kuruyorum	b. kurutuyorum	c. kurunuyorum
5. a. geçirtmiş	b. geçirmiş	c. geçmiş

10. Aşağıdaki kelimeleri düzgün sıraya koyarak cümleler kurunuz.

5 puan

- sağlığını/ düzenini/ alkollü/ hem/ toplum/ hem de/ bozar/ içecekler/ insan
- söyledi / erken / ve/ kalkacağını/ İzmir'e/ yarın/ gideceğini / Mehmet,
- dün/ hazırladığım/ akşam/ sınav/ evdeki/ sorularını/ unuttum/ bilgisayarda
- gelen/ kardeşimdir/ çocuk/ karşıdan/ benim
- ilaç/ geçmedi/ kullanmadığı/ hastalığı/ için/ hâlâ

11. Metindeki boşluklara uyan doğru seçeneği işaretleyiniz.

10 puan

YEMEK DAVETİ

Yunus ve Yağmur sık sık (1) _____ gezerler, pastahaneye giderler, basen de vitrinlere bakıp alışveriş yaparlar. Yunus dört yıl kadar önce Gazi Üniversitesi Gazetecilik Bölümünü bitirdi. Şu anda bir gazetede çalışıyor. Nişanlısı Yağmur ise yine aynı üniversitenin Eczacılık Fakültesini bitirdi. Şimdilik kendi üniversitesinde asistan (2) _____ çalışıyor; ancak (3) _____ bir eczane açmayı tasarlıyor. Günleri çalışmakla ve evlilik hazırlıklarıyla geçiyor. " (4) _____ tüm ihtiyaçları tamamlamak gerekir." diye düşünüyorlar, bundan dolayı bol bol para harcayıp alışveriş yapıyorlar. Bugün arkadaşları Erol ve Sema'yı yemeğe (5) _____ karar verdiler. Beraber balık pişirip salata yaptıktan sonra güzel bir sofraya kurdular. (6) _____ yemek yiyip _____ sohbet ettiler. Yemekten sonra genç nişanlılar tatildeki anılarını anlatmadan önce tatil fotoğraflarını göstermenin daha iyi bir fikir (7) _____ düşündüler. Fotoğraflara bakıp uzun uzun konuştular. Erol "Tatil insanları (8) _____, rahatlatır ve zihnini açar, iş hayatında daha başarılı (9) _____ sağlar." diye söyledi. Bunun üzerine iki çift birlikte tatil (10) _____ amacıyla tasarılar yapmaya başladılar.

1. a. buluşup	b. buluşurken	c. buluştuğu zaman
2. a. olmak	b. olarak	c. olması
3. a. evlendikten sonra	b. evlenmeden önce	c. evlenerek
4. a. evlenmeden önce	b. evlendikten sonra	c. geldiği için
5. a. davet etmeyi	b. davet etmekte	c. davet etmeye
6. a. ne ...ne de	b. hem... hem de	c. ya... ya da

7. a. olacağını
8. a. dinlendirilir
9. a. olduğunu
10. a. yapmak

- b. olmasını
b. dinlenir
b. olmayı
b. yapması

- c. olanı
c. dinlendirir
c. olmasını
c. yapış

12. Aşağıdaki boşlukları hikaye bileşik zamanıyla tamamlayınız.

5 puan

Çocuk, babasından aldığı parayı vaktinden önce **(1) bitir**_____. Günlerdir almak istediği top için yeterli parayı biriktirememişti. Birkaç hafta sonra yaz tatiline **(2) gir**_____. O bu konuda çok endişeleniyordu. Bunun için yeni kaynaklar arıyordu. Evlerine aylık olarak gelen derginin son sayısında "Her şeyin bir ücret karşılığında olduğunu" okuyunca sevinçle havaya sıçradı. Buna göre ailesine yaptığı yardımların da elbette bir karşılığı olmalıydı. Çocuk bu fikirle harekete geçip yaptığı işlerin güzel bir listesini **(3) çıkar**_____. Bunların yanına da ücretlerini yazdı. Fırından ekmek almak için 3, çöp dökmek için 2, annesiyle pazara gitmek için 5 lira hiç de fazla **(4) sayıla**_____. Aylık 10 lira tutan listeyi imzalayıp annesinin çantasına koydu. Bu akıllıca keşfinden dolayı gözleri parlıyordu.Çocuk ertesi gün yatağının baş ucunda 10 lira ile birlikte küçük bir kâğıt parçası buldu. Kendi hazırladığı listeye benzeyen ve annesinin imzasını taşıyan bu kâğıtta: "Seni hayatımı tehlikeye atarak dünyaya getirdim. Yıllarca besledim, büyüttüm, ilgilendim, bazen geceleri senin için uyumadım. Bunların karşılığı sadece sevgindir ve yanağından aldığım öpücüktür." **(5) yaz**_____. Kazandığın parayı, güle güle harca yavrum.

Başarılar dileriz!